

IZHAJA VSEKI DAN

nedi se udeleži in praznik ob 5., ob ponedeljkih ob 8. zjutraj. Tovarništvo se prodaja po 3 nov. (6 stot.) v mnogih vobnarnah v Trstu in okolici. Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Šečini, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nov. (10 stot.). **OSLABI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE** v širokem 1 milometru. CENE: Trgovinske in obratne oglase po 8 st. min. komerci, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K. vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, največ pa 40 stot. Oglase sprejema Inseratni oddelok uprave "Edinosti". Platilo se izključno le upravi "Edinosti".

Edinost

Glasilo političnega društva "Edinost" za Primorsko.

V edinosti je moč!

BRZOJAVNE VESTI.**Cesarjevo zdravje.**

ISL 6. Zdravje cesarjevo je povsem zadovoljivo. V zadnjih dneh se ne more cesar radi slabega vremena sprehajati na planem, kakor navadno.

ISL 6. Cesar odpotuje iz Islej jutri. — Ob 6 uru 40 minut se s prav malim spremstvom odpelje v Budimpešto. V spremstvu bodo generalni adjutant grof Paar, njegov ordinančni častnik major Margutti, generalni štabni zdravnik dr. Kerl in še dva druga dvorna dostojanstvenika.

Prestolonaslednik Fran Ferdinand odpotoval v Metz.

DUNAJ 6. Nadvojvoda Fran Ferdinand je danes odpotoval v Metz, da se udeleži nemških cesarskih vojaških vaj v Alzacji in Lotaringiji.

Nova vojna ladija.

DUNAJ 6. Novo vojno ladijo "Nadvojvoda Fran Ferdinand" spusti v morje 30. t. m. v Trstu. Kumovala bo nadvojvodinja Marija Anuncijata namesto kneginje Hohenberg, ki pričakuje vesel rodbinski dogodek.

Grški kralj.

PARIZ 6. Grški kralj Jurij je odpotoval v Kodanj.

Delovanje nemškega prestolonaslednika v civilni upravi.

BEROLIN 6. Včerajšnji večerni listi poročajo, da bo prestolonaslednik po končnem delovanju v min. za notranje stvari še nadalje deloval v civilni upravi. Najprej vstopi v finančno ministerstvo. Nato bo prestolonaslednik deloval v upravi vojne mornarice.

Angleška kraljeva dvojica v Berolini.

BEROLIN 6. Angleška kraljeva dvojica običče Berolin bržkone tekom meseca februarja prihodnjega leta. Kralj in kraljica se bosta mudila v Berolini tri do štiri dni.

Stolipin in državna duma.

PETROGRAD 6. Borzni list poroča, da je ministerski predsednik Stolipin izjavil predsedniku državne dume, da so govorice o preteči reakciji in o odpravi državne dume neresnični. Viada izdeluje za bodoče zasedanje dume zakonske načrte, tičče se lokalne samouprave, reda vaških ečbin in svobode tiska.

Prepovedana slavnost Leva Tolstega.

PETROGRAD 6. Tukaj in skoraj v vseh mestih Rusije je javna slavnost Tolstejeve osemdesetletnice uradno prepovedana.

PODLISTEK.**Nekdanji ugled.**

Spisal Ivo Trošt.

Tudi Vera in Vladko nista misili drugače.

„Vladko, to le v spomin! In najlepši, komaj razcveteli brst temno-rdeče vrtnice mu je podala preko mize njena heba ročica. Prsti so se dotaknili prstov in nek dozdaj neznan ogenj je prešmil oba, da si sta si gotovo prej že stokrat segla v roke. Vladko je presrečen zateknil cvet v gumbnico, srce mu je bilo nemirno in duh, puhtec iz darovanega cveta mu je svedočil, da ga ljubi ta-le v krasnega angelja se razvijajoča dekleca. Prazničen molk je vladal na vrtu, a v njiju sreči je vse prepevalo, vriskalo...

„Vera, Verica! Hitro, hitro! Le brž! Podvajaj se! Prišel je on — veš! Morda bo še noč, veš. Nikar se ne motaj prepodasi. Gotovo je izvedel, da smo dobili bogato dedičino. Došel je, da te poprosi, veš...“

Vse te besede, izgovorjene skoro v eni sapi so se drvile druga za drugo ka-

PETROGRAD 6. Sv. Sinod je izdal okrožnico, v kateri obsoja slavnost povedom osemdesetletnice rojstva Leva Tolstega. Sinoda omenja v okrožnici, da je bil Tolstoj radi svojih del že 1. 1901 izobden iz pravoslavne cerkve. Sinod pozivlja vse vernike pravoslavne cerkve, naj se slavnosti ne udeleže.

PETROGRAD 6. Ruski listi pišejo o okrožnici sv. sinoda glede Tolstjeve slavnosti ter isto ostro kritikujojo. „Golos pravdi“ pravi, da bi bil narodni samomor, ako bi se slavnost Tolstega opustilo. „Slovo“ piše, da okrožnica sinoda žali rusko narodno čutstvo. „Novoje Vremja“ pravi, da počaščenje velja osebi velikega moža in njega umetniškim umotvorom. Vsi Rusi, tudi pravoslavni, zamorejo vso dušo proslaviti ta praznik ruskega slovstva.

Iz Turčije.

CARIGRAD 6. Uradniki naučnega ministerstva so imeli včeraj shod. V raznih oddelkih narašča nezadovoljstvo. V vojni mornarici obstaja zveza proti pomorskiemu svetu, ki je bil imenovan po uplivu Mladoturkov.

Poziganja v kijevski guberniji.

KIJEV 6. V tukajšnji guberniji so kmetje začiali mnogo graščin in zaloz zita. Oblastnija je zaprla mnogo kmetov.

V mestu Kijevu so odkrili veliko tovarno za bombe, v kateri so našli mnoge razstreljive tvarin in bomb.

Maroko.

PARIZ 6. Francosko španska nota se bržkone pojutršnjem izroči velevlastim.

Madrid 6. Princesinja Luiza Orleanška, soproga infantu don Carlosa je povila, princ.

Pariz 6. Zrakoplovec Delagrange, ki se je danes z letalnim strojem dvignil v zrak, je v 29 minutah, 3 sekundah preletel 24 kilometrov.

Budimpešta 6. Mestni zastopnik in posestnik parnega mlina Csaczar se je ustrelil. Vzrok samomora neznan.

Hrvatska.**Rauch proglašuje madjarski jezik državnim tudi za Hrvatsko.**

Zagrebška "Ustavnost" glasilo bana Raucha je priobčila članek o volitvi srbskega pravoslavnega patrijarha ter pravi: Ze red zahteva, da glavar srbske cerkve v metropoliji karlovački, ki se nahaja v deželah sv. Stefana, mora z državnimi oblastnijami občevati v državnem magjarskem jeziku.

kor hudournik z gore sem od vrtnih vrat, kjer je stala mama Adela in kar preko vrta pozivala hčerko, naj se požuri domov izpod košate hruške, kjer sta menila z Vladkom ob učnih knjigah nadaljevati — jezik ljubezni.

Avgustovo solnce je s poslednjimi zarki objemalo vrhove dreves na sosednjem vrtu, reseda je se duhtela na potrobu gredic, vrtnice in klinčnice, vse, vse je se duhtelo, celo uvenela roža na mizici in brst v Ivančevi gumbnici. Lenjeno oko se je boječe in proseče vpiralo vanj, kakor v strahu, da ugasuje njegova ljubezen. Vera je v mrzljčni naglici pospravljala svoje reči v red, a mama se je v novem hudourniku besed in podvizanju bližala uren pod hruško. Ženske imajo zato le malenkosti bister pogled. Ko bi mama opazila njen razburjenost, zadrgo! Za vse na svetu, za nič — ne!

Toda mama je ipela danes polna usi, svaril, polno glavo pomislikov. Rekla je celo v nervoznem veselju zaradi prihoda nameravanega zeta in obenem čestilca, naj se podviza tudi za to, da je Alfred pl. Wehrmaier ne najde v takih družbi, kar je zelo pogrebo občutnega Ivanca in tudi Vero domislito onega prospekta,

Nov atentat na avtonomi o Hrvatske.

• Pokret doznaže, da se v Budimpešti pripravlja načrt, kako bi se hrvatsko veterinarstvo »podrlavilo«. Radi tega da se tako dolgo ne spoljni mesta veterinarskega nadzornika.

Afera prof. Šurmina.

Rauchova glasila poročajo, da s najvišjo rešitvijo od 28. m. m. je bila odbita prošnja akad. senata zagrebškega vseučilišča, da se profesorja Šurmina reaktivira v službi.

Drobne politične vesti.

Okradne skupščine v Bosni. Mostarski "Dan" doznaže, kakor pravi, iz zanesljive strani, da je pred par dnevi prispev v Sarajevo novi zakon o okrajnih skupščinah. Vsebina zakona se ni znana, toda bo v kratkem razglašena.

Proslava 100-letnice rojstva Josipa Godine-Vrdelskega.

Vrdela je včeraj dostojo proslavila spomin stoletnice rojstva svojega rojaka Josipa Godina-Vrdelskega. Vrt Gospodarskega društva, ulice Vrdelice, kjer se nahaja rojstna hiša slavljenčeva, so bile vse okrašene zelenjem in narodnimi zastavami. Postavljeni so bili na več krajin tudi primerni napisi. Tako je bil nad vhodom v društveni vrt napis:

„če okoličan bi ne ohranil jezik mili
Trst bi ne pristeveli slovenski pomovini.“

Slavnosti v takem obsegu, kakor se je vršila včeraj, ni bilo še na Vrdeli. Poveličavaljajo: slavnost tudi krasno vreme, da si malo burno. Na slavnost je prislo mnogo gostov izlasti iz sv. Ivana, iz okolice in iz mesta, med temi so bili tudi državni in deželnji poslanec dr. Rybač ter deželnja poslanca dr. Slavik in Alojz Gorup.

Ze pred 3. uro popoldne so se pričeli gostje in pevska društva zbirati v prostorih Gospodarskega društva. Malo pred 4. uro so se zbrani gostje na čelu godbe iz Sv. Ivana v sprevodu podali pred rojstno hišo slavljenca, kjer se je imela odkriti spominska ploča.

Tu je imel akademik g. Mirk slavnostni govor.

Govornik je opisal življenje in slovstveno delovanje slavljenca.

„Dolžnost in čut hvaležnosti je“, zaključil je slavnostni govornik, „da se danes pokojniku odkrije čeravno skromen spomenik postavljen mu od njegovih čašilcev. Spominska ploča naj nas tudi v resnici

svetle sablice in dolgočasne bodočnosti ob vitkem čašniku, ljubosumem na svojo čast in svoje junastro. Z mehkim, ljubeznim glasom reče Vera se prej nego je mogla mama umeti pomen nje besed:

„Sedaj le se začne moj križev pot, Vladko.“

„Pa se mora končati z veselim vstajenjem,“ dostavi Ivanec krepko, »ako vztrajava oba do konca.“

Gospa Adela je bila že blizu, zato ni dobil odgovora; toda Verin pogled mu je bil porok, da je ona pripravljena vztrajati do zmage ali do groba.

II.

Ko bi že bili preživelvi dobe idealizma, razilžma in naturalizma ter bi verovali v neodoljivi kizmet, bi lahko trdili, da je Polničeve rodbino spremjala poleg sreče vedno tudi sovražna usoda; vselej je sledil velikemu sijaju in blagostanju polom, globok prepad bede in obupa.

Josipa Palmiča oče se je oženil z bogato Goričanko. Že v možki dobi se je lotil nezanesljive trgovine z lesom, ki mu je požrla malone ... injetje. Vstel tega udarca mu je zbolela in umrla soproga ter postavila ostalem premoženju lastnike slike in neprestano množiča se družinica, svoje tri otroke: Josipa in dve sestri. So

NAROČNINA ZNAŠA

— vse leto 24 K, poi leta 12 K, 3 meseci 6 K; na načrte brez dopolnila narocnina, se uprava ne ozira. Narocnina na nedeljske izdaje "EDINOST" stane: leta X 5-20, poi leta 2-60. Vsi dopisi naj se posiljajo na uredništvo lista. Neprankovanja pisma se ne sprejemajo in rekopisi se ne vredijo. Narocnina, oglase in reklamiranje pošljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: silo Giorgio Galatti 18 (Naredni dan) Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik koncesije lista "Edinost". — Natisnila tiskarna koncesije lista "Edinost" v Trstu, ul. Giorgio Galatti 18. Telefonsko-branilnični račun št. 841-652. TELEFON ŠL II-37.

spominja na prvega tržaškega Slovence, ki je za svoj narod zastavil vse svoje moči. Slava mu!

Ko je govornik končal, so zaorili navdušeni Slava in Živio-kilci! a med tem je padla zavesa s spominske plosče in godba je zasvirala "Hej Slovani!"

Na mramorni plošči iz blaga kararskega mramorja je sledeni napis:

V tej hiši

se je rodil dne 20. marca 1808.

Josip Godina-Vrdelski

prvi slovenski pisatelj

in zgodovinar tržaški.

Ob stolnici rojstva

postavili

Tržaški Slovenci.

Po tej dovršeni slavnosti odkrita plošča, so se gostje vrnili nazaj na vrt Gospodarskega društva, kjer je pričela veselica. Prostrani vrt in dvorišče sta bila napolnjena gostov. Nastopala so po vsporedu razna pevska prušta, a med posamičnimi točkami sta svirala tamburaski zbor in godba iz Sv. Ivana.

Po dovršenem oficijelnem vsporedu je bila prosta zabava in ples, ki je trajal v pozno noč.

Tako so tržaški Slovenci proslavili spomin moža, ki je prvi med tržaškimi Slovenci oral ledino na narodnem in književnem polju.

Kratko vsebino slavnostnega govora pričemo v jutrnji številki.

Dnevne vesti.

Odborniki odbora za slovenske šole, ki se je ustanovil dne 2. julija, so vabljeni, da se udeleže seje v četrtek večer ob 8½ ur v prostorih konsumnega društva pri Sv. Jakobu.

Predsednik.

bodna pevska in v »Čitalnici« plesna zabava. Ker ima »Čitalnica« z ureditvijo novih prostorov velikih troškov, se nadeja obilne vdeležbe.

N. D. O. Napovedani shod voznikov v svrhu ustanovitve zadruge voznikov v okolici, se ne bo vršil, kakor je bilo objavljeno, jutri v torek, ampak v sredo ob 8. uri zvečer v prostorih »Narod. Doma« pri Sv. Ivanu.

Tržaška mala kronika.

Samomor. Alojzij Petropoli, 26 leten mizar, se je včeraj ob 3.25 popoldne zstrupil s karbolno kislino v svrhu samomora. Sel je v gostilno »alla Tappa« v Sv. Mariji Magdaleni zgoraj in naročil vino, v katerega je vili strap. Dr. Bolmarchič je prišel iz zdravniške postaje in konstatiiral smrt. Truplo so prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Juštu. Vzrok samomoru je nesrečna ljubezen.

Pretep med ženskami. Marija Skočaj, stanujoča v ulici Giuliani št. 6, stara 20 let, se je skregala z neko drugo ženico. Posledica tega »razgovora« je bil da je ji bila uštlica presekana in izbit en zob. Zdravniška postaja jo je lečila.

Rabuka. Po neki grozni rabuki se je zasebnica Josipina Marković, stara 31 let, stanujoča v ulici Valdirivo št. 8, zatekla na zdravniško postajo radi težkih bunk na glavi in poškodbe očesa.

Nezgoda v luki. Koprski parnik zadel ob pomol. Parnik »Capodistria« se je včeraj ob 8 in četrtni zvečer vračal iz Kopra, kakor po navadi, nabito poln. Radi kri-vega manevriranja se je kar naenkrat zagnal proti pomolu Sanitá. Nastal je trenutek nepopisne panike. Ljudje so zakričali, nekatere ženske so padle v nezavest. Kajti sunek je bil tako močan, da je večina pasažirjev telebnila na tla. Parnik se je hrapno nagnil z obočjem proti vodi, potem se po večkratnem guganju zopet vzravnal. Par je z neznansko silo spuhtel iz cevi in obdal ves parnik, kar je le povzelo paniko. Le okolnosti, da je parnik plul z napol sile, se je zahvaliti, da ni prisko do katastrofe. Pasažirji so vsi prestrašeni hitro izstopili, ko je parnik pristal ob nabrežju, boječ se, da pušča vodo.

Ni se znano, koliko škode je trpel parnik.

Nenadna smrt. Josip Bonin, star 68 let, zidar, stanujoč v ulici Paduina št. 4, je včeraj zjutraj nenadno umrl. Dr. Monti od zdravniške postaje je konstatiiral smrt.

Posledice alkohola. Josipina K. stara 19 let, iz Postojne, je včeraj prišla v Trst in se tako napila, da je opotekajo se po mestu padla na neko izložbeno Šipo, ki je slo v kose. Dobila je težke rane na desni rameni, kjer se ji je prerezala tudi žila.

Koledar in vreme. Danes: Bronislava nuna. — Jutri: Rojstvo Marije Device. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 24 Cels. — Vreme včeraj: lepo, veter.

Vesti iz Istre.

Odbor političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri je imel včeraj popoldne važno sejo v Pazinu.

O poletnih mesecih je bilo treba za nekaj tednov v toplice, potem na Bled, odkoder je obiskovala bogatega strica v sosedstvini. V nekoliko letih je trdil Josip, da toplice ne preženo ženine bolezni, a Bled je predrag. Odložili so se za Podbrdo, kjer je bilo ceneje življenje in so lahko bivali pri očetu v svoji hiši. To se je ponavljalo leto za letom.

Tako zabavno sicer ni bilo, kakor na večjih letoviščih, popolnoma brez zabave pa tudi ne. Navadno so jeseni tam okoli ostajali nekaj tednov vojaki na orožnih vajah. Tedaj se zdele gospe Adeli bivanje v Podbrdu se prijetnejše kakor na Bledu. Saj si ni mogla niti misliti zabave brez častnikov, ki so znali biti kratkočasni, ljubezni kavalirji. Kako naj zabi vzduh, ki je zrastla v njem? Odličnost obitelji, udobnost, ki kaže njen ugodni položaj in razkošnost, znak vnanjega sijaja, povrhu pa se oboževanje njene lepote od vseh strani — so bile strune, ki so brnale v mehkih akordih. Poslednje čase — po petnajstih letih, kar je na ženitnem potvidela vanju Rim in Neapel — so prevladovali večinoma molglasovi. Kako tudi ne?

Za otroke!

Izvrstna hrana za otroke vsake starosti, zdrave in bolehne, slabotne, in nezadostno razvite. Moka »Kufeko« utrdi bolj, nego vsaki izdelek te vrste, živčevje in okostje in vstarci drisko in črevesne bolezni. Podnjeni zvezek »Dobojček« dobiva se zastonj povsodi, kjer se prodaja »Kufeko« ali pa pri tvrdki R. Kufeko, Dunaj III.

V Dolini bo jutri 8. t. m. na praznik Matere božje ob 4. uri pop. na javnem trgu u javni shod N. D. O.

Tuji v Opatiji. Od 1. septembra 1907 do 31. avgusta 1908 je obiskalo Opatijo 34.043 oseb. Od 28. do 31. avgusta 1908 je na novo došlo 621 gostov. Dne 31. avgusta je bilo v Opatiji 3300 oseb.

Vesti iz Goriške.

Solsko leto na goriški gimnaziji prične dne 18. septembra. Vsprejemanje učencev v prvi razred gimnazije se bo vršil 15. t. m. od 9. do 12. dopoludne. — Vsprejemanje v pripravljalnico za srednje šole bo 16. septembra. Za sprejem je potrebno spričevalo o III. razredu ljudske šole in starost največ 13 let.

Zaveza avstrijskih učiteljskih društv zboruje včeraj in danes v Gorici. To je tretjič da zboruje »Zaveza« v Gorici, zborovala je prej leta 1894 in 1899.

Umrli je v Sv. Luciji ob Soči 26-letni Albin Jeretič, edini sin znanega goriškega trgovca g. Jeretiča.

Požar. V noči od petka na soboto je pogorela v Marianu v Furlaniji delavnica tamošnje mizarske zadruge. Škoda cenijo na 200.000 kron. 500 delavec je ostalo brez dela.

Uravnavna Soče v Logu. Občani iz Loga pri Češči so se obrnili na deželnji odbor s prošnjo, da bi povprašal pri vladu uravnavo gorenje Soče in v prvi vrsti ob njihovem zemljišču, ležečem na levem bregu, kjer je približno 1400 m izpostavljenega izpodjanju Sočinskih valov, ki ga je prej branilo šest branov, kateri so se pa porušili, vsled česar preti severnemu delu obrežja največa nevarnost.

Leta 1906. si je izkopala voda za časa povodnji novo strugo tik levega brega tako globoko, da je dva metra nižji od stare. Soča odnaša ob vsaki povodnji roditvena zemljišča, ki je edini obdelovan svet vseh, kar ga imajo Ložani.

Vlada je sprejela v generalni načrt, ki ga izdeluje ekspozitura za uravnavo Soče in Tera v Gradiški tudi obvarovanje obrežnega zemljišča pri Češči in Logu ter združitev številnih rokavov reke v eno samo dovolj široko strugo. Načrt se bo pregledoval na licu mestu še v tekem letu.

Izboljšanje kraških pašnikov. Deželni zbor je lansko leto potrdil pravilnik za pododeljevanje podpor v zboljšanje kraških pašnikov; Zvišal je tudi tozadevni prispevek od K 2000 na letnih K 3000. Za 1. 1907. je dovolil izredno podporo K. 2000 namesto koncem leta 1906. zapadlega prispevka v enakem znesku s pogojem, da zviša tudi vlada stalni državni prispevek na K 3000 in da dovoli za akcijo leta 1907. izredni prispevek K 2000. Vlada pa do sedaj še ni odgovorila na odborov dopis vzliz večkratnemu pospeševanju in akcija se ne more začeti. Med tem je stalni prispevek iz deželnega zaloga za 1. 1907. zapadel in izredni prispevek za lansko leto v znesku K 2000 ima zapasti koncem tekočega leta. Da se že dovoljeni denar ne poizbubi vsled zavlačevanja tostvarne rešitve od strani vlade, stavilo se bo prih. zasedanju deželnega zbora predloge, pozivljajo vlado, da nemudoma reši to stvar in da se zagotovi vsa dovoljena sredstva.

Za prodajo vina. Goriško vino, akoperam izvrstna kapljica, ki lahko tekmuje z najboljšimi inostranskimi predelki, je v trgovini še prav malo poznano. Lanskega pridelka leži se mnogo neprodanega v kletih in letosinja trgatev bo tudi obilna. Da se olajša prodaja vina in se najde nove odjemalce, se je obrnil deželni odbor na vse deželne odbore države s prošnjo, da mu naznanijo naslove vseh vinotržcev in gostilničarjev, da bi tako prišli naši vino-

Novo pogrebno podjetje

Trst, Via Vincenzo Bellini št. 13.

Telefon 1402.

Na novo urejeno in bogato preskrbljeno z vso najlepšo opravo

Ima krasne voze različnih barv in za vsake vrste pogrebov.

Prodaja vsakovrstna mrtvaške predmeta: vence, oblike, rakve itd.

Bogata Izbera voščenih sveč. — PRODAJA NA DEBELO IN DROBNO.

Sprejema in vrši naročilo na deželi. Preskrbuje se pogrebe v mestu, na deželi in inozemstvu

po zmernih cenah.

Cesare Levi urar in zlator

TRST — KORZO št. 41

naznanja vsem svojim cenjenim klijentom, da je odprlo novo prodajalnico (blizu state). Danes ima v zalogi veliko izberi novih zlatih, srebrnih, nikelaših, jeklenih ur itd. za moške in ženske. Tudi ima veliko izberi zlatanine, kakor n. pr. dolge zlate verižice, prestane z dijamanti ali brez istih. Specijaliteta pr staniz novega zlata, moderno izdelani in **po zmernih cenah**

Prodajalnica in pekarna

P. PETERNEL

je preložena iz ulice Giulia 76

v Vrdelo štev. 490

Prodaja tobaka, katera je bila vzeta od prejšnjega lastnika Wran. Josje zopet dovoljena sedanjemu lastniku P. PETERNEL

F. Pertot urar I. vrste

Trst ul. Post Nuove 9

GOSTILNA „All'antica Pompei“

TRST

Piazza Carlo Goldoni 4

Ulica Giosue Carducci 5

Izvrstna kuhinja italijanska in nemška. Pristno vino

Oglase treba naslovljati na „Ins. odd. Edinosti“.

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sežani ima svojo novo

prodajalnico ur

v TESTU

ul. Vincenzo Bellini št. 13 napred cerkev sv. Antonija novih vsakovrstne verižice po pravih tovar. cenah

POLETNA SEZONA ..

V dobroznanji prodajalnici

Maccari & Pross

TRST, ulica Malcanton št. 9

se dobi velika izbera

črnega in barvanega blaga

za moške oblike

po tako nizkih cenah, da se ni bat konkurenca

(Na željo se pošljejo uzorec brezplačno).

gradniki v dotiku z njimi ter jim poslali ponudbe in uorce. Deželni odbor se je obrnil tudi na ravnateljstva večjih bolnišnic in norišnic ter na vojno in domobransko ministerstvo, ki so jima podrejeni vojski zavodi, da bi ti vsaj deloma nakupili vino na Goriškem. Železniško ministerstvo je naprošeno, da bi znižalo cene za prevažanje vin in da bi dovolilo brezplačno prevožnjo praznih vinskih sodov. Zajedno je ukrenil deželni odbor primerne korake, da bi končno dovedel vlado do tega, da strogo uvede zakon proti umetnemu vinu in da opusti neekonomično postopanje, ki obstoji v tem, da se dovoljuje za pivo tolke davčne ugodnosti, ki so povsem v skodo vinu.

Razne vesti.

Grzna smrt. V Čanadapafški na Ogrskem je 23 letni sin trgovca Paula Vereba zadal grzna nesreča. Oče ga je poslal po petnajstih v klet, kjer se je malo potem dognila eksplozija. V hipu je bila hiša v plamenu. Sin Verebov z gorečo obleko je bežal proti železniški progi, kamor je prispel prav v trenutku, ko je vlak dreedal mimo, ki ga je povsem raztrgal.

Vihar na Angleškem. V noči od 31. avg. na 1. t. m. je razsejal po vsej Angleški silen vihar in so dospele mnoge vesti o nesrečah na morju. Na mnogih mestih je bil poskodovan brzojav. Parnik "Queen" se je bočil na morju polnih 12 ur. Končno se je le redno prispol v Portsmouth z mnoštvom potnikov.

Amerika zahteva zopet avstrijskih delavcev. Iz New Jerska javljajo: Pensilvanske koksove industrije se neprestano borijo s komunikanjem delavcev, zato so sklenile potest zopet na delo okrog 5000 delavcev iz Hrvatske in Ogrske, ki so bili tani odpuščeni.

Zivoga morskega psa, težkega 180 kilogramov, so to dan ujeli v Sibenskem zalivu v Dalmaciji.

Kongres filozofov. V Heidelbergu so v tretek slovensko otvorili tretji mednarodni kongres za filozofijo.

Cerkvena javna dražbi. V Also-Hanisu je prišla na dražbo tamošnja katoliška cerkev, ker so radi zemljišča, na katerem stoji, načrti prepriči glede lastinske pravice. Cerkven je kupil župnik za 2 kroni.

Zgodovina loterije.

Koliko denarja se znaša dan na dan na malo loterijo, koliko oseb in celih družin je že uničila strast igranja v njej, koliko se je že pisalo in razpravljalo proti loteriji, da bi se odpravila: ali vlada noče vgoditi temu, ker ima od nje vsako leto ogromne dohodke. Ona trdi, da nima drugačega vira da bi pokrila sveto, ki jo dozna državi mala loterija. Tega pa ne poslušajo vladodržci, da se vsled loterije pogublja na leto sto in sto človeških bitij.

V Avstriji obstoji mala loterija od 1. decembra 1761: tega dne je namreč poslala cesarica Marija Terezija benečanskemu grofu Ottavio de Cataldi privilegij, da sme uvesti v Avstrijo takoimenovano genoveško loterijo — Lotto di Genova. Ta igra je pa navstala na prav čuden način. V genoveški republiki se je namreč nadpolojeval »veliki svet« vsako leto s petimi členi, ki so se izreballi izmed 90 kandidatov. To žrebanje je dalo povod, da so stavili na imena 90 kandidatov razne, včasih ogromne svote. Ker se je pa to rodilo le vsako leto enkrat, so opustili 90 imen in jih zamenjali s številkami od 1 do 90. In tako je nastala številna loterija ki jo nosila podjetnikom, ki so plačevali ljudovladi prav neznatne odstotke, ogromne dobitke.

V so številkah, ki se rabijo pri loterijski igri, je zapovedeno 4005 različnih amb., 117.480 tern., 2.555.190 kvatern in 13.949.268 kvintern: v petih številkah, ki

se vsakokrat izžrebajo, pa so amb., 10 tern., 5 kvatern in 1 kvinterna.

Z marcem 1770 je potekel privilegij, ki ga je imel omenjeni Cataldi in cesarica ga je z nova podelila za osem let, namreč za čas od 1. aprila 1770 do zadnjega marca 1778 Andreju Baratta, kateri rok se je pa po pretekli te dobe večkrat podaljšal, dokler ni država vzela loterijo v lastno režijo. Baratta je dobil po cesarju Josipu II. dne 11. decembra 1786 vitežovo, ker je potomec stare in ugledne rodovine in radi zaslug, ki sta si jih stekla njegov oče in on. Njegov potomec Alojzij je bil povzdignen dne 17. aprila 1873 v baronski stan. Družina ima velika posestva na Moravškem in na Ogrskem.

Patent, podelen Barattiju za loterijo, je imel sledeče določbe:

Igranje je bilo dovoljeno v vseh avstrijskih in ogrskih kraljicah, izvzemši Sedmograško in Banat. Prepovedana je bila v teh krajih vsaka druga mala loterija, dovoljene so bile le gotove večje loterije, katerih srečke niso smelete biti ceneje od 30 goldinarjev. Igranje v ptujih loterijah je prepovedano; kogar se pri tem zasači, bo strogo kaznovan; od globe dobe po eno tretjino ovdah, erar in loterijska komora.

Žrebanje sme na leto napraviti podjetnik kolikor mu drago in sme nastaviti kolentante v vsakem kraju, tudi ima pravico v posameznih krajih odstopiti podnajemnikom; njegovi uslužbenci vživajo vse pravice, ki jih imajo najemniki drugih državnih dohodkov. Prepire in tožbe med najemnikom, njegovimi nastavljenci in igralci razsoja v posameznih krajih obstoječi concessus in causis principis et commissum. Ponarejanje ali korekturje na žrebi se smatra za tatvino; krivci se kaznujejo telesno.

Za razglasitev žrebanja dovoljuje se ustanovitev tiskarne na Dunaju in po potrebi tudi v drugih krajih; v teh tiskarnah pa se ne sme tiskati nič drugega nego, kar je potrebno za loterijo: prestopki se kaznujejo za vsako polo s šestimi tolarji.

Vsakemu žrebanju mora prisostvovati vladni komisar. Loterija je dolžna pri vsakem žrebanju izplačati onim petim ubogim dekletom, pod katerih imenom se izreba pet sreček, po 30 goldinarjev.

Kakor varščino za dobitke mora početi Andrej Baratta pri dunajski glavni blagajni pred začetkom izvrševanje privilegia 300.000 goldinarjev.

To so glavne točke privilegija. Igralni vspored pa je določal, da se za vsako žrebanje sme izdati 90 srečk s številkami od 1–90, vsaka srečka mora nositi ime ene uboge deklice; te se kontrolira, položi v srečolov, iz katerega potegne posamično mlad deček pet sreček. Kdor je zadel eno številko, se mu izplača 14 kratna stava; ako pa določi tudi red izrebane številke, izplača se mu 67 kratna stava. Za ambo se ima izplačati 240 kratno stavo; zatem 4800 toliko, kolikor se je stavilo. Ako se zadene 4 ali vseh 5 številk, računa in izplačajo se dotedne ambe in terne. Dobitki se moraju izplačati 24 ur po žrebanju in najkasneje v teknu 6 mesecov; potem zapadejo.

Ostale določbe so enake današnjim.

Potem srečem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je včeraj v 12. letni starosti po kratki in mučni bolezni previdena sreča.

Ludmila Železnik

Pogreb bo jutri v torku ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti pri Sv. Ivanu štev 337 (vis-a-vis Nar. doma).

Sv. Ivan, 7. septembra 1908.

Srečko, Josipina, roditelji
Srečko, brat: Karmela, Valerija, Hedviga, Zorka,
sestre.

SLOVENCI NE ZAMUDITE OBISKATI

Pariške prodajalnice obuvala :: :: (Calzoleria Parigiua)

Zrst ul. S. Antonia št. 4 (hiša Terzi) kjer najdete vsaki dan nove dohode najlepšega obuvala za gospode, gospé in otrocke. Največja eleganca, cene zmerne, blago prve vrste

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva

- navadne do najfinje vrste po najnižjih cenah. -

Peter Jeraj

TRST, ulica Vincenzo Bellini št. 13

ter vogal ulice sv. Katarina.

Dunajska
česalka -

A. Bergant

Trst, via San Lazzaro 5, I. nadstr.
Česalka za valovite laši. Negovalka za roke.

Se priporoča conjenim gospjem.

STECKENPFERD

milo z lilijskim mlekom

Najmehkejše milo za kožo.

R. Gasperini - Trst

Telefon 1974. — Spediter — Telefon 1974

Dobiva se povsodi!

Prevozno podjetje

c. kr. avstrijskih državnih železnic.

Sprejme

Direktni dovez stajerskih kokoši in razcarinjanje kakeršnegasihodi blaga iz mitnic, dostavljanje na dom, pošiljatve, potega kovčegov.

Najdogovornejše cene.

"Alla Città di Trieste"

Trst, ulica Giosuè Carducci 40 (prej Torrente).

: Veliki dohodi za nastopajočo sezono. :

Volnene obleke za moške od gld. 6— do 28—

” ” ” 5— 15—

” ” ” 2:80 “ 9—

Bombaževe ” ” moške ” 4— 8—

” ” ” 3— 6—

” ” ” 1:40 “ 4—

SPECIJALITETE: Obleke črne chamgarn kakor tudi narodno in inozemsko blago.

Izbera vsakovrstnih srajcev, hlač, spodnjih hlač in pletenin za delavce.

Naročila za obleke po meri se izvršuje v lastni krojačni z največjo natanko samo v prodajalnici

ALLA CITTA' DI TRIESTE

Ulica Giosuè Carducci št. 40 (ex ulica Torrente)

Edina zaloga kvasa

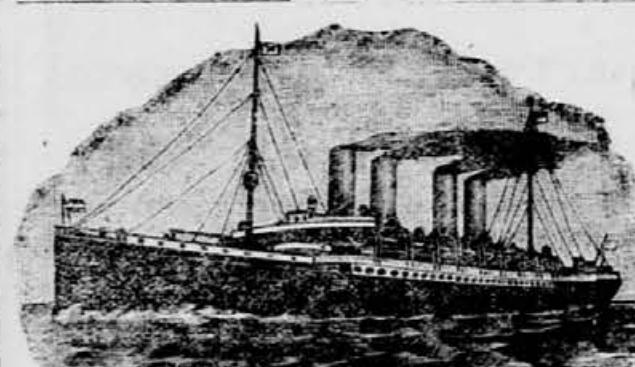
lastnega izdelka

vsak dan svežega, garantirane vrste.

:: za izvoz absolutno konkurenčne cene ::

JOSIP MÜRER — TRST

ulica Barriera vecchia štev. 14. — Brzejavke: JOSIP MÜRER — TRST

Kdor hoče potovati hitro in lepo v AMERIKO, naj se vozi s parniki največje svetovne družbe

Severno-nemški ::::

Lloyd v Bremenu.

Informacije glede cen, črt itd. itd. se dobivajo vedno brezplačno.

Potovanje iz Trsta skozi Bremen v New-York traja samo 7 dni.

Odhodi v Severno Ameriko iz Trsta skozi Bremen trikrat v tednu. Potniki, ki potujejo na parnikov Severno-nemškega Lloyd-a so sprejeti povsodi od društvenih uradnikov.

Kdor hoče potovati hitro in lepo.

CENE ZMERNE.

Na ladiji dobra poskrba.

Potne listke se zamore dobiti v Trstu pri

F. Stumpe, Piazza Giuseppina I.

Odhajanje in prihajanje vlakov**Državna železnica.**

Veljaven od 1. maja 1908 naprej

Odhod iz Trsta (Campo Marzo)

Trst—Rovinj—Pula (Dunaj)

- 5.55 0 Herpelje—Rovinj—Pula.
7.08 0 Herpelje—Divača—Dunaj.
8.50 0 Herpelje—Rovinj—Pula.
4.26 0 Herpelje—Rovinj—Pula (Divača—Dunaj).
8.10 0 Herpelje—Divača—Dunaj—Pula.

Ob nedeljah in praznikih: 2.15 Boršt—Draga—Herpelje—Divača.

Trst—Buje—Poreč.

- 6.10 0 Koper—Buje—Poreč in medpostaje.
3.10 0 Koper—Buje—Poreč in medpostaje.
7.10 0 Koper in medpostaje (le do Buja).

Trst—Gorica—Jesenice—Celovec—Beljak—Monakovo 5.50 0 do Gorice in medpostaje (Prvačina—Ajdovščina: 8.47).

7.45 0 Gorica (Prvačina—Ajdovščina 9.11) Jesenice—Beljak—Celovec—Dunaj Westbf.—Dunaj j. z.—Praga—Berlin—Draždan.

8.55 0 Općine—Gorica (in medpostaje) Jesenice—Beljak—Monakovo—Dunaj Westbf.—Dunaj j. z.

12.55 0 Općine—Gorica (in medpostaje) (Prvačina—Ajdovščina: 2.55) Jesenice—Celovec.

8.50 0 Općine (vlak se vstavi samo za vstop) Gorica (in medpostaje) Jesenice—Beljak—Celovec—Praga.

5.00 0 Općine—Gorica—Jesenice—Beljak—Monakovo—Dunaj j. z. Dunaj—Westbf.—Praga.

7.25 0 Općine—Gorica (Prvačina—Ajdovščina 9.11). 4.00 0 Ojčine—Gorica—Jesenice—Beljak.

Ob nedeljah in praznikih: 2.40 0 do Gorice.

Prihod v Trst.

Pula—Rovinj—(Dunaj).

- 5.00 0 z Dunaja—Divača—Herpelj in medpostaj.
4.47 0 iz Pule—Rovinj—Herpelj in medpostaj.

3.40 0 iz Pule—Rovinj (Divača—Dunajs) Herpelj in medpostaj.

7.00 0 iz Pule—Rovinj (Divača).

10.25 0 iz Pule, Rovinj (Divača—Dunajs) Herpelj.

Ob nedeljah in praznikih: 9.28 iz Herpelj in iz Divače.

Poreč—Buje—Trst.

- 8.08 0 iz Buja, Kopra in medpostaj.
12.40 0 iz Poreča, Buja, Kopra in medpostaj.

9.45 0 iz Poreča, Buja, Kopra in medpostaj.

Menakeve—Praga—Celovec—Jesenice—Gorica—Trst 5.45 0 iz Monskova, Dunaja j. z., Dunaja Westbf—Celovec, Jesenice, Gorice, Općin itd.

7.36 0 iz Gorice in medpostaj Ajdovščine.

10.02 0 iz Celovca, Jesenice, Gorice, Općin.

11.20 0 iz Prage, Dunaja, Celovca, Gorice, Berolina Draždan.

2.05 0 iz Celovca, Trbiža (Ajdovšč.) Gorice, Općin.

8.45 0 iz Monakova, Beljaka, Jesenice, Gorice, Općin.

8.00 0 iz Prage, Celovca, Beljaka, (Ajdov.), Gorice.

11.50 0 iz Prage, Berolina, Draždan, Celovca, Trbiža Gorice, Općin.

Ob nedeljah in praznikih: 9.12 0 iz Gorice (zveza z Ajdovščino in medpostajami).

Južna železnica.**Odhod iz Trsta (Piazza della Stazione)**

V Italijo preko Červinjana in Benetek.

4.45 0 preko Červinjana v Benetke, Rim, Milan Videm, Pontebo, Cedad in B do Kormina (Cormojs) preko Nabrežine.

6.20 0 preko Červinjana v Benetke.

12.25 0 preko Červinjana v Benetke, Milan, Rim (zveza na Videm).

V Italijo preko Kormina in Vidma.

8.45 0 preko Nabrež. v Kormin, Videm, Milan, Rim 0.00 0 v Kormin (se zvezo na Červinjan in Ajdovščino), Videm, Benetke.

4.07 0 v Kormin (se zvezo v Ajdovščino) Videm Milan itd.

5.00 0 v Kormin in Italijo.

6.10 0 v Kormin (se zvezo v Červinjan).

Do Gorice—Kormina—Červinjana.

4.20 0 do Gorice, preko Nabrežine (se zvezo v Ajdovščino).

5.00 0 do Kormina (se zvezo na Červinjan).

Trst—Ljubljana—Dunaj (Reka-Zagreb-Budimpešta Ostende).

7.55 0 v Ljubljano, Dunaj, Reko, Zagreb, Budimpešta.

8.55 0 v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešta.

8.00 0 v Ljubljano, Dunaj, Reko.

8.30 0 v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešta.

8.30 0 v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešta.

Ob nedeljah in praznikih: 2.45 do Krimina: 3.55 do Nabrežine.

Prihod v Trst.

iz Italije preko Červinjana in Krimina.

7.45 0 iz Krimina in Červinjana preko Bivja.

7.55 0 Krimina.

8.42 0 iz Krimina preko Nabrežine.

10.08 0 iz Krimina (zveza z Ajdovščino) in iz Červinjana.

11.28 0 iz Krimina preko Nabrežine.

2.16 0 iz Krimina (zveza z Ajdovščino) in iz Červinjana.

5.15 0 iz Krimina.

7.10 0 iz Červinjana.

7.45 0 iz Krimina (zveza z Ajdovščino) preko Nabrežin.

8.35 0 iz Krimina (zveza z Ajdovščino) preko Nabrežin.

0.00 0 iz Krimina in B do Červinjana.

Dunja (Ostende in Londona) Ljubljane, Zagreba, Budimpešta in Reke.

6.15 0 iz Dunaja, Budimpešte.

5.30 0 iz Dunaja, Ljubljane, Ostende in Londona.

9.25 0 iz Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešta in Reke.

10.25 0 iz Dunaja, Ljubljane in Reke.

5.35 0 iz Dunaja.

9.05 0 iz Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešta.

Ob nedeljah in praznikih: 7.10, 10.35 iz Nabrežine 0.47 iz Krimina.

Prihod v Trst.

iz Italije preko Červinjana in Krimina.

7.45 0 iz Krimina in Červinjana preko Bivja.

7.55 0 Krimina.

8.42 0 iz Krimina preko Nabrežine.

10.08 0 iz Krimina (zveza z Ajdovščino) in iz Červinjana.

11.28 0 iz Krimina preko Nabrežine.

2.16 0 iz Krimina (zveza z Ajdovščino) in iz Červinjana.

5.15 0 iz Krimina.

7.10 0 iz Červinjana.

7.45 0 iz Krimina (zveza z Ajdovščino) preko Nabrežin.

8.35 0 iz Krimina (zveza z Ajdovščino) preko Nabrežin.

0.00 0 iz Krimina in B do Červinjana.

Dobro izkušenega mladenca za poslovodjo

iz se svojo prodajalno z mešanim

blagom Gospodarsko in konsumno društvo v Luki

na Krasu: plača po dogovoru. Oglašati se je do

30. septembra t. l. pismeno ali ustmeno pri od-

boru. — Načelstvo.

Plaćilo na obroke (mesecne ali tedens-

e) — triž, po bleki za mesec. — Pisau blago za teme oblike

donača, kuričnideset, I. nad.

1323

Mizarskega pomočnika zmožnega

v politira

na vseh drugih delih sprejme takoj; jo je f

Trenutno v Trstu, ulica Miramar št. 19. 1323

Marica Prelc naznanja cenjenim damam ter izdeluje facone okusno po najnovnejših modelih. Via Pallini št. 13, II. nadst.

1347

Vinske sode vsake vrste imam na prodaj, oglašati se pri Josipu Gregoriču, trgovcu, via dell' Olmo 1 a. 1348**Deček** poštene starosti 14—15 let star, italijanskega in nemškega jerika zmožen, sprejme se v agenturno pisarno za praktikanta. Podnobe na "Edinost" pod "Veselje do trgovine" 1346**Jesih** (ocet) najboljše vrste zaloge tržaške tovarna jesih **Makstilijan Dann**, Trst, ulica Antonio Caccia št. 11. Peveroni in Citriani v steklenicah.**Diplomirana** učiteljica za francoški jezik — Ema Živic, se priporoča častitim družinam. 1333**V najem** se odia meblirana soba za 2 gospoda, via G. Caprin št. 2, III. n. 1344**Za Kačičnico** dne 8. septembra ob 4. uri popoldne se uljudno vabi obiskovalci in drugi izletniki na javno tobole v Lokvi n. s. Krasu. Svetlo se jubilejne kronice bliže. Na deskah treh pribite tam ječe Oj reši nas, predragi teh večaj Le kupi kartu in ne bo ti žal!**Na hrano** se sprejmejo gospodje pri slovenski družini. Naslov Edinost. 1329**Proda se** 200 že rabljenih sodov k 5—700 litrov, kakor tudi velik sod 120 hekt. Cene zmerne. Zaloga: V. S. Francesco št. 15 1340**Prodajo se** oblike, površnici, zimske suknje zmerne. Plačilo na obroke. — KOSTORIS, ulica San Giovanni 16. I. nadstropje, tik Restavracije "La Cooperativa". 1306**Sodi** vsake vrste so na prodaj na Općinah štev. 176 in v Trstu, Via della Valle štev. 1 1295**Ferdinando Ferlettig** slikar in dekorator. Slikar sobe, vskovršna lakiranja in tapicerirska dela s papirjem. TRST, ulica Chiozza 4.**Josip Stoifa** mizarski mojster, Trst, ulica Belvedere štev. 8, izvračuje vskovršna mizarska dela 38**Na prodaj** hiša z dobro vpeljano gostilno v Ajdovščini. Več pove Inser. odd. Edinosti. 1287**Odda se** v najem soba z dvema posteljama in hranu pri slovenski družini Via Farneto 58, II., vrata 6. 1324**Vsakovrstne vinske** posode se prodajo v ulici Paduan 21, Franci Budau. 1178**Livarna Zvodor** ~~~ v TRSTU ~~~ artistična vlivanja Romeo Capagna Trg della Valle in sv. Ivan (Vrdela) TELEFON številka 1672**Hermangild Trocza** Barriera vecchia št. 8 ima veliko zaloge mrtvaških predmetov za otroke in odraslene.**Venci** od porcelana in biserov vezanih z ravnico žico, od umetnih cvetlic s trakovi in napis.

Slike na porcelanskih ploščah za spominike. Najnižje konkurenčne cene.

Dr. Fran Korsano specijalist za sifilitične in kožne bolezni ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ulici San Nicolo štev. 9 (nad Jadranico Banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do 8. in pol pop.

VELIKA ZALOGA PRAZNIH BUTELJK Trst, via delle Ombrelle 5 TELEFON št. 18-49**GUIDO e UGO COEN** 100.000 buteljk od Šampanje

za refošk.

Prodajajo in kupujejo se buteljke vsake vrste za refošk, Šampanje, bordeaux, rensko, tiroš, tirošnik itd. **Velika zaloge** buteljk od pol-litra in 1/2 litra. Šampanje iz stekla optekete.